

SREDNJA NARAVOSLOVNA ŠOLA

V korak s časom in z združenim delom

Na bežigraski Srednji naravoslovni šoli, nekdanji I. gimnaziji, kjer je bilo njega dni prepovedano celo nošenje kavboj, se pripravljajo, da bodo letos opremili eno učilnico z video sistemom (z video kamero, rekorderjem, s štirimi barvnimi monitorji ter z dvema barvnima televizorjema). Mogoče je primerjava med včeraj in danes neumestna, je pa zelo slikovita, saj prikazuje odprto šolo, njen posluh za mlade in sodobnost, predvsem pa povezavo z okoljem, še posebej z združenim delom.

Od leta 1981, po preobrazbi, srednjega šolstva v Sloveniji, so začeli na šoli izvajati vzgojno izobraževalne programe naravoslovno-matematične tehnologije in geološko-rudarske usmeritve. V šolskem letu, ki se je pred kratkim prevesilo v drugo polovico, obiskuje šolo 1205 učencev, v tridesetih

oddelkih naravoslovno-matematične tehnologije in v sedmih oddelkih rudarsko-geološke smeri. Število oddelkov je glede na velikost in starost šole že zdaj preveliko, ker pa so želje po še večjem številu naravoslovnih oddelkov, bo šola v vedno hujši prostorski stiski.

»Poslopje na Peričevi 4 je bilo zgrajeno leta 1936 kot prva brezkoridorna šolska stavba na svetu,« sva začeli najin pogovor s pomočnico ravnatelja, profesorico ZDENKO OPREŠNIK. »Še dobro, da je stavba tako dobro zidana, če ne, bi imeli še več težav.« Kljub temu, da so v zadnjih letih, ko izvajajo na šoli program srednjega usmerjenega izobraževanja, s pomočjo združenega dela preuredili več kot polovico učilnic v specialne – nekatere med njimi so odlično opremljeni laboratoriji, so se koncem lanskega

leta znašli pred neizvedljivimi zahtevami sanitarne inšpekcije. Prav ste prebrali. Starši učencev so se namreč pritoževali nad slabimi higienskimi razmerami na šoli. Predvsem jih motijo neurejene sanitarije in garderobe, ki so se morale zaradi novega načina dela preseliti iz učilnic na hodnike. Sestavljen je bil dolg in obvezujoč seznam opravil, ki jih mora šola do začetka novega šolskega leta opraviti, če ne, bodo, kot so jim zagrozili inšpektorji, plačali kazen. »40 starih milijard dinarjev bi potrebovali, če bi hoteli opraviti vse pomanjkljivosti in sezidati tudi telovadnico, saj je stara prav tako dotrajana in premajhna,« je ocenila Zdenka Oprešnik. Poleg tega nameravajo v letošnjem letu opremiti eno učilnico z video sistemom ter pridobiti audio naprave za pouk tujih jezikov.

Brez tesnega sodelovanja z združenim delom seveda ne bi šlo. Srednja naravoslovna šola sodeluje z 72 organizacijami združenega dela, inštituti in ustanovami, ne le zaradi zagotavljanja materialnih pogojev dela šole ter izvajanja proizvodnega dela in delovne prakse, ampak sodelujejo z njimi tudi na strokovnem, kulturnem in športnem področju. Njihova največja naloga lani je bila preureditev računalniške učilnice, v katero so januarja namestili računalnike tipa Commodore. Devize zanj sta zagotovila uvoznik Konim in Smelt, dinarski delež pa so prispevali Smelt, Unitex, Petrol, Slovenijales, Dinos, Ljubljanska banka, Gorenje ter bežigraska raziskovalna skupnost. Mercator Contal pa jim je odstopil na posodo računalnik Sharp MZ 731, da učenci zanje razvijajo programsko opremo. Sploh poteka sodelovanje v obeh smereh, kot nam je povedala pomočnica ravnatelja. Šola namreč nudi organizacijam združenega dela računalniške tečaje, tečaje jezikov, prosto telovadnico za rekreacijo delavcev, delovne organizacije pa se močno zanimajo za svoje bodoče kadre, saj prihajajo s te šole najboljše.

VIDA PETROVČIČ

Reorganizacija bo prispevala k boljšim poslovnim rezultatom, so poudarili na zboru delovnih ljudi v VGP Hidrotehnik. Foto: T. R.

VGP Hidrotehnik se reorganizira

Prilagodili se bodo novim predpisom in zakonu o vodnem gospodarstvu

Pred kratkim so imeli delavci VGP Hidrotehnik zbor delovnih ljudi, na katerem so razpravljali o bližnji reorganizaciji svoje delovne organizacije. Ta je neizbežna, saj gre pravzaprav le za prilagajanje DO novim predpisom in zakonu o vodnem gospodarstvu. V Hidrotehniku pa računajo tudi s tem, da jim bo reorganizacija omogočila boljše notranje organizacije in racionalizacijo poslovanja, kar naj bi se odrazilo na poslovnih uspehih.

Na zboru je uvodno poročilo in pojasnilo o nameravani reorganizaciji podal Sakib Dubarić, sedanji generalni direktor. Na kratko je orisal določeni razvoj vodnogospodarskih sistemov, ki jih je razdelil v tri faze.

Poudaril je, da sedaj nastopa tretja faza, za katero je značilna vedno večja poraba vode in gradnja večnamenskih objektov, kot je denimo zadrževalnik vode na Gradaščici, ki naj bi ga uporabljali za različne hidroenergetske namene.

Direktor Dubarić je še povedal, da je glede na stagniranje

vodnogospodarske dejavnosti Območne vodne skupnosti Ljubljana – Sava ustrezno reagiral Skupščina mesta Ljubljane in zadolžila VGP Hidrotehnik, da nemudoma pripravi osnutek reorganizacije. Cilj je, da v večji meri zaživi svobodna menjava dela ter da se utrdi delegatski sistem in tudi vse drugo, kar je potrebno za prevzem odgovornosti za ureditev vodnogospodarske problematike.

»Gospodar mora biti en sam, če želi dobro gospodariti. Vodno gospodarstvo danes prevzema veliko odgovornost, saj mora z minimalnimi sredstvi reševati zelo zapletena vprašanja. Prepričan sem, da bomo z reorganizacijo temu kos, čeprav je naše področje izjemno veliko in obsega kar 17 občin,« je poudaril Sakib Dubarić.

Nova organizacija predvideva, da bodo imeli v okviru DO tri temeljne organizacije in delovno skupnost skupnih služb. Tako organiziranost bo precej pripomogla k boljšemu komuniciranju znotraj DO in s tem vplivala na učinkovitost in

produktivnost. Temeljne organizacije bodo razbremenjene odvečnega administrativnega balasta, saj bo večina del, ki so skupnega pomena, prenešana na DSSS. To pa ne pomeni povečevanje števila delavcev, pač pa le njihovo preporazporeditev in boljši izkoristek delovnega časa. Istočasno pa jim bo taka organizacija omogočila kreiranje ustreznih programov, kar bo prispevalo k večjemu poslovnemu uspehu oziroma prilivu sredstev, ki so bila sedaj kanalizirana mimo njih.

Večina delavcev je načrt reorganizacije podprla, prav tako pa je načrt dobil že tudi podporo ustreznih občinskih teles in družbenopolitičnih organizacij.

Na zboru pa je bilo še poudarjeno da se sedaj natančno ve, kdo je odgovoren za uspešno oziroma neuspešno reorganizacijo in da potem, ko bo izvedena in ko bodo vidni njeni rezultati, ne bo težko s prstom pokazati na krivca, če se bo izkazalo, da je bila napačno zastavljena. Kaže pa, da to ne bo potrebno, saj tako meni večina delavcev VGP Hidrotehnik.

TINE ROM

Obvestilo

Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Bežigrad obvešča občane, ki so imetniki stanovanjske pravice na stanovanjih v družbeni lastnini in v lastnini občanov, da je v Ljubljanskem dnevniku dne 22. 2. 1985 bil objavljen poziv za vložitve zahtevka za delno nadomestitev stanarine za leto 1985.

Zahtevki za uveljavitev delne nadomestitve stanarine se vlagajo na predpisanem obrazcu, ki je na prodaj v vseh knjigarnah (Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic, obr. SPN-1, 8.40), ki jih občani morajo oddati do vključno 11. 3. 1985 stanovanjski skupnosti Ljubljana Bežigrad, Kardeljeva ploščad 22, tel. 345-178, kjer lahko dobijo tudi vse ostale informacije.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST LJUBLJANA BEŽIGRAD

Na mladih je bodočnost

V delovni skupnosti upravnih organov občine Ljubljana Bežigrad so ustanovili osnovno organizacijo Zveze socialistične mladine. Pobudo za ponovno oživitve mladinske organizacije je dala osnovna organizacija sindikata.

Za predsednika OO ZSMS so izvolili Slavka Mlakarja, za podpredsednika Bojana Hambergerja in za blagajnika Milana Proška.

S. M.

Ljubljansko Posavje v ljudski revoluciji

Nadaljujemo z objavljanimi odlomki iz knjige Ljubljansko Posavje v ljudski revoluciji avtorja Mihe Čerina. Knjiga bo izšla za praznik občine Bežigrad, ki je 24. junija, v založbi Občinske konference SZDL. Gradivo za objavo izbirala avtor.

OBČINSKE VOLITVE NA JEŽICI 3. MAJA 1921

Po prvi svetovni vojni so bile v novi državi SHS v Sloveniji občinske volitve prvič šele leta 1921, eno leto pozneje od volitev v Srbiji in na Hrvaškem. O tem obširno piše v svoji razpravi France Klopčič z naslovom »Komunistična stranka v Sloveniji po Obznani«.

Obznana je razglas jugoslovanske kraljevske vlade z dne 29. decembra 1920 J. B. št. 29282. Podpisali so ga vsi člani ministrskega sveta (predsednik Milenko R. Vesnić, notranji minister Milorad Drašković). Obznana v uvodu napada boljševo revolucijo v Rusiji, nato revolucijo na Madžarskem, ki je bila zatrta, drugod pa preprečena. Dalje navaja, da je bilo dovolj prelivanja krvi in ni potrebna nobena diktatura proletariata. Komunistično gibanje v državi napada, ker so se mu hinavsko pridružili odkriti in skriti sovražniki države in naroda. Ves uvod Obznane kaže na velik odmev Velike oktobrske revolucije v Rusiji in

ji podtokuje ogabne laži. Med drugim navaja, da so prevratni elementi izbrali prav dneve ko Velika narodna skupščina začenja izgradnjo države, za splošni štrajk, ki bi ga spremenili v krvav obračun in razsulo. Zato je Vlada z namenom, da se moč države obrdži v službi svobode in reda sprejela naslednje ukrepe:

1. do sprejema nove ustave je prepovedana komunistična in vsaka podobna propaganda. Prepovedano je delovanje komunističnih organizacij, njihovi prostori se zapro, prepovedani so njihovi časopisi in druge publikacije, ki bi motile red v državi. Takoj je treba prepovedati vse pozive na splošno stavko;
2. prepovedane so publikacije in propaganda, ki bi bila usmerjena proti gornji oredbi;
3. storjeni bodo ostri ukrepi zoper tiste, ki bodo ščuvali k neredom s kaznovanjem z zaporom do enega meseca;
4. vse osebe, ki imajo orožje, ga morajo tako prijaviti;
5. med zasedanjem ustavodajne skupščine so prepovedane vse manifestacije in demonstracije. Vse osebe, ki bi se upirale organom oblasti, pridejo pred vojaško sodišče;
6. z našega ozemlja bodo izgnani vsi tujci, ki bodo z udeležbo krepili nered;
7. iz državne službe bodo odpušteni vsi višji in nižji uradniki, ki bodo nadaljevali propagando boljševoizma v naši državi, študentom bo v takem

primeru odvzeta sleherna pomoč (štipendija).

Volitve za konstituanto so bile opravljene v redu in svobodni. V redu in svobodni naj konča konstituanta delo za katero je dobila narodovo pooblastilo.

Namen obznane je bil, da se buržoazija in dinastija utrdita na oblasti in da se onemogoči delovanje komunistov in delavskega razreda sploh. Kako so bili delavci v ježenski občini takrat organizirani, imamo bore malo podatkov. »Ljudski glas«, ki je izhajal od aprila 1919, kot politični tednik slovenskega ljudstva, je postal maja 1921 glasilo kmetske delavske zveze – KDZ. Ta zveza je bila po Obznani legalna oblika za delo komunistične stranke.

»Ljudski glas« med dopisi z Ježice z dne 9. junija 1920 poroča, da je bil 3. junija na Ježici KDZ, na katerem so ustanovili podružnico, čeprav udeležba ni bila obilna. Vpisalo se je 26 članov. Izvolili so gospodarski odbor: za predsednika Franca Jakopiča tesarja pri Ravnikarju, za tajnika Pepeta Zatljerja in blagajnika Franca Kunstija. Omenjena sta še Andrej Zorman iz Male vasi, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva in Gregor Kurent čevljar iz Savelj.

Na Ježici je bil takrat župan Vinko Ahlin, ki je bil izvoljen še pod Avstrijo in je županoval med vojno in ob nastanku države SHS.

Pokrajnsko vodstvo Komunistične partije Jugoslavije za Slovenijo je bilo

ob občinskih volitvah v aprilu in maju leta 1921 kar precej aktivno. Tudi politične razmere so bile partiji in delavskemu razredu dokaj naklonjene, čeprav je bila partija z obznano prepovedana. V letaku, ki ga je natiskala Tiskarna J. Pavliček v Kočevju, nastopa partija v imenu proletariata pod imenom Delavska – Kmečka Republika skupina. Letak navaja, da so pri volitvah v Konstituanto vse meščanske in malomeščanske stranke obljubljale zlate gradove ljudstvu.

Proletariat mora v občini, da razkrinka korupcijo meščanskih mogotcev in se upre brezvestnemu gospodarjenju z občinskim premoženjem. Od meščanskih strank in njenih opred, narodnih izdajalcev in social-patriotov, ne pričakuje proletariat ničesar dobrega. Šele s popolnim padcem kapitalizma, v proletarski demokraciji, v delavsko-kmetijski republiko pride doba pravice in življenja za proletariat. Tako piše letak, ki poziva delavce, da gredo tudi pri občinskih volitvah samostojno v boj kot Delavsko-kmečka Republika skupina.

V občinah, kjer je proletariat postal samostojno svoje liste, neodvisno od meščanskih strank, je dolžnost delovnega ljudstva, da se volitev udeleži do zadnjega moža, čeprav so na delavnik in odda kroglico za svoje zastopnike. Tam, kjer delavci nimajo svoje samostojne liste, pa poziva letak delavce, naj ostanejo doma.

Na občinskih volitvah na Ježici dne 3. maja 1921 so kandidirale Slovenska

ljudska stranka, Kmetijska delavska zveza in Samostojna kmečka stranka. SLS listo je zastopal takrat Vinko Ahlin, kmet in župan z Ježice 16, KDZ listo je zastopal Anton Jakopič, železničar iz Ježice 73, in SKS listo je zastopal Ivan Hvastja, mali kmet iz Savelj 41. Glasovalo se je s kroglicami. Glasovali so 304 volilci, vendar ni podatkov, koliko je bilo vseh volilcev. SLS je dobila 114 glasov, KDZ 112 glasov in SKS 78 glasov. Izvoljenih je bilo 16 odbornikov, žal ni podatkov, kdo so bili odborniki. Zmagala je SLS s 6 odborniki, KDZ je imela 6 odbornikov in SKS je imela 4 odbornike.

Tako kažejo podatki v razpravi Franceta Klopčiča. Med starejšimi Ježenčani pa se je ohranila vest, da je bil Anton Jakopič dva dni župan. Ali gre morda za zlorabo pri volitvah? »Slovenec« je v številki 100 z dne 4. maja 1921 objavil rezultate volitev in navedel, da so komunisti dobili 112 glasov in 6 odbornikov. Kdo so bili poleg Jakopiča še delavski odborniki, žal nismo mogli ugotoviti. Tako visoka zmaga KDZ vsekakor kaže na takratni utrip časa, revolucionarnega gibanja in osvoboditve SLS ter takratnega župana, znanega vojnega priganjača.

»Ljudski glas« omenja Ježico še v dopisih 20. julija, 30. novembra in 31. decembra 1921. Iz teh dopisov povzamemo, da je bil center KDZ pri Kunstelu Francu v Stožicah 59, kjer so bili sestanki članov, volitve delegatov podružnice in priprave na strankin zbor. Med dopisniki je podpisan Franc Černe, delavec v tobačni tovarni v Ljubljani, ki je stanoval v Stožicah.